

Cena pro vítěze

ZLATÁ PODKOVA

Helen Martins

Jakmile paní Pelhamová vstoupila do třídy, věděla jsem, že nese naše písemky z matiky. Bylo to znát podle způsobu, jak otevírala dveře, jak šla ke katedře, položila na ni kabelu a poté se rozhlížela po třídě. Ostatní si nevšimli ničeho. Ještě pořád si bezstarostně povídali a pomalu se rozcházeli na svá místa. Podívala jsem se na kamarádku Amber a zkříženými ukazováčky a prostředníčky jsem naznačila: *Však ono to vyjde*, znamenalo to. Viděla jsem, že Amber zbledla a kousala se do rtů. Matematika nepatřila k jejím silným stránkám. Přesněji řečeno, katastrofálně ji nezvládala. V letošním školním roce to nedokázala lépe než na čtyřku. Ale dneska to určitě bude jiné. Na tuhle písemku jsme se totiž spolu neuvěřitelně dlouho učily. Prostě to muselo dobře dopadnout.

Amber je moje nejlepší kamarádka, nejoblíbenější člověk v mém životě. Ve škole i po škole jsme nerozlučné, a to už od mateřské školky. Trávila jsem u Amberiny rodiny víc času než doma. Její rodiče měli velký hřebčín přímo u moře, v Hoe na kraji Plymouthu, a život mezi koňmi a pláží byl zkrátka perfektní. V týdnech před velkou písemkou z matiky jsem byla u Willingtonů nejen kvůli ježdění na koních a péči

o ně, ale každou volnou minutu jsem se snažila zasvětit Amber do umění matematiky. Určitě se takové úsilí muselo vyplatit.

„Prosím, sedněte si!“ zvolala paní Pelhamová do třídy, ale protože si pořád ještě někteří povídali, sáhla do své velké tašky a vytáhla z ní hromádku sešitů v jedovatě zelených obalech. Rázem nastalo mrtvé ticho. Všichni se tiše usadili na svá místa a jako očarovani zírali před sebe.

Cítila jsem, že se mi lehce chvěje žaludek. Přitom jsem se nebála o svou známku – věděla jsem, že jsem písemku slušně zvládla. Jenom jsem měla strach o Amber.

„Kdo z vás půjde k tabuli a vypočítá příklady z písemné práce?“ zeptala se paní Pelhamová a přejela očima po třídě. Pak se její pohled zastavil na mně.

„Holly Normanová?“

Přikývla jsem, vstala a šla k tabuli.

„Vsadím se, že má zase dvojku,“ slyšela jsem za sebou šeptat Noaha. Byl to premiant třídy a často mi záviděl. Paní Pelhamová se k němu otočila.

„Ne. Má dokonce jedničku,“ opravila ho vlídně.

Uf! Jedničku? Na tu jsem ani nepomyslela.

„Aha. Tak gratuluju,“ poznamenal Noah, ale znělo to naštvaně. Rozhodla jsem se, že se kvůli tomu nebudu zlobit. Noah byl děsný šprt, který dělal všechno pro to, aby dostával dobré známky. Já jsem se zase tolik nesnažila. Učení mi šlo snadno. Nebylo to tím, že by mě všechno bavilo. Naopak. Často mi vyučování připadalo nezajímavé a nudné. Ale dávala jsem v hodinách pozor, abych měla odpolodne volné pro koně. Často jsem začala psát úkoly už o velké přestávce, abych toho doma neměla moc. Soustředění už znamenalo půlku úspěchu.

Teď jsem psala na tabuli první příklad, který mi paní Pelhamová diktovala, a před očima spolužáků jsem ho vyřešila. Další příklad počítal Noah a příští Cristina. Trvalo dost dlouho, než jsme na

tabuli měli celou písemku. Po celou dobu bylo ve třídě rušno. Střídalo se bědování a nadšené výkřiky, podle toho kdo příklad vypočítal stejně, nebo ho zvrtil. Konečně nadešla očekávaná chvíle. Paní Pelhamová přešla ke katedře, vzala hromádku sešitů a procházela mezi lavicemi. Já dostala sešit první.

I – výborně, Holly, stálo pod prací. Číst to takhle červené na bílém byl krásný pocit. Přesto jsem se nedokázala naplno radovat. Dělal jsem si starosti o Amber. Dostala sešit až ke konci, to bylo špatné znamení. Viděla jsem, jak ho opatrně otevírá. Přitom mi bušilo srdce, jako kdyby to byla moje písemka.

Prosím, milý bože, prosím tě, ať to napsala dobře, myslela jsem si usilovně. Ale nebyla jsem si jistá, jestli mi bůh vyhoví – neměli jsme totiž jeden k druhému tak vřelý vztah.

Amber krátce nahlédla do sešitu a zase ho zavřela. Složila předloktí na lavici a opřela si o ně hlavu. Nebyla jsem si jistá, co to znamená. Mám-li být upřímná, vůbec jsem si neuměla představit, že by napsala tak špatnou písemku. Vždyť jsme se na ni dlouho učily.

„Amber Willingtonová, touto písemnou prací jsi nasadila korunu všem svým dosavadním výkonům,“ pohlédla na ni paní Pelhamová.

Zase jsem nevěděla, jestli to myslí ironicky, nebo opravdu tak selhala. Bohužel při matematice Amber naseděla vedle mě. Paní Pelhamová nás rozsadila k jednotlivým stolům, mě dost daleko dozadu, Amber úplně dopředu, takže jsem s ní nemohla mluvit, natož ji utěšovat. Teď se ke mně otočila. Viděla jsem, že má v očích slzy. Pomoc, tohle vypadalo špatně.

Co máš? zeptala jsem se nehlasně.

Amber zvedla ruku se všemi vztyčenými prsty. Pětka. Nezvládla to. Myšlenky mi vířily hlavou. Jak je to možné? Učily jsme se tolik hodin, nakonec na tom byla skoro stejně dobře jako já.

Pro každého jiného žáka by jedna nepovedená písemka nebyla problém. Na naší škole se nedalo propadnout. Když měl někdo problémy s učením, chodil tak dlouho na doučování, dokud se opět

ve třídě nechtyl. Jen s Amber to bylo jiné. Její rodiče se rozhodli, že pokud si nezlepší známky, pošlou ji do internátní školy. Tahle písemma z matiky pro ni byla, po pokažené písenné práci z angličtiny a sotva průměrném testu ze zeměpisu, poslední šance.

Amber se ke mně opět obrátila zády, ale viděla jsem, že se jí otrásají ramena, Také mně stouply slzy do očí. Obě jsme věděly: dělaly jsme všechno, co jsme mohly, a prohrály jsme.

Amber měla milé a chápavé rodiče a krásný domov, který jsem jí opravdu záviděla. Ale co se týkalo školních výsledků, byli její rodiče přísní. Chtěli, aby jejich dcera měla dobré školní vzdělání. Zřejmě měli pocit, že Amber nemohou dostatečně pomoci, a tak měl být záchranou internát. Pomyšlení na něj jí nahánělo obrovský strach. Nechtěla odejít z domova. Nechtěla pryč od rodičů, koní, hřebčína a pláže a hlavně také ode mě. Dobře jsem jí rozuměla. Také jsem si nedovedla život bez Amber představit. Co si bez ní počnu?

Já na tom s rodinou nebyla tak dobře jako Amber. Měli jsme malý byt v Plymouthu, ve kterém jsem žila s maminkou, nevlastním otcem a dvěma malými sourozenci. Samozřejmě to byl milý domov. S rodiči jsem dobře vycházela a měla jsem ráda bratříčka Alfieho a malou sestru Rosie, ale u nás bylo pořád hlučno a chyběl mi kousek místa jen pro sebe. A především jsme neměli koně – to bylo největší minus naší rodiny.

Koně patřili k mému životu od chvíle, kdy jsem se spřátelila s Amber. Už tehdy mě k ní maminka často odvezla na kole a my pak spolu strávily celý den ve stájích. Později se maminka seznámila s Philem a odstěhovala se s ním do Plymouthu. Od té doby jsem jezdila k Amber na kole sama – když přišlo, tak autobusem. Byly jsme nerozlučné. Duševně spřízněné. Jako jednovaječná dvojčata. Při pomyšlení, že se teď odstěhuje na internát, jsem se málem zbláznila. Nedokázala jsem si představit život bez své nejlepší kamarádky.

Konečně byla přestávka a já se hnala k Amber, abych ji objala. Plakala mi na rameni.

„Co jen mám teď dělat?“

„Nějakou cestu už najdeme,“ šeptala jsem a také mi tekly slzy po tvářích. Byla jsem stejně bezradná jako ona. Nešťastně jsem vzala její sešit s písemkou s tichou nadějí, že se paní Pelhamová v bodování přepočítala. Ale naše učitelka matematiky se nikdy nespletla. Teď jsem viděla, jak hloupé chyby Amber udělala.

Měla jsem pocit, že snad měla úplné okno. Početní úkony, které jsme stále znovu procvičovaly a uměla by je i ze spaní, v písemce vypočítala špatně.

Úlohy se závorkami nejde počítat bez znalosti pravidla *násobení a dělení mají přednost před sčítáním a odčítáním*. U příkladu $4b + 3b + 5c + 2$ všechno prostě sečetla a napsala výsledek $14b$. Když měla desetinná čísla převést na zlomky, dokonce spočítala, že 0,5 je čtvrtina. To byly chyby, jaké vlastně nikdy neudělala. Proto mi bylo jasné, jak moc byla rozrušená.

Proč na ni rodiče vyvinuli takový nátlak.

„Co mám teď udělat?“ vzlykala Amber. „Já nechci na internát. *Nechci!*“

Polkla jsem a otřela si slzy z očí. Teď si musím zachovat jasnou hlavu. S Amberinými rodiči se dalo rozumně mluvit, a to musím udělat.

„Dneska k vám přijedu,“ slíbila jsem. „Musíme tvé rodiče přesvědčit. Slíbím jim, že se s tebou budu denně učit matematiku.“

Amber si hřbetem ruky setřela slzy z tváří.

„Děkuju,“ zamumlala. „Možná na tebe dají.“

Já jsem si tím, bohužel, tak jistá nebyla.

Vešla jsem do kuchyně, zrovna když maminka rozmačkávala banán. Bráška Alfie seděl ve vysoké židličce, kolem krku měl uvázaný bryndák a malou lžičkou netrpělivě klepal do plastového talířku. Bylo to jasné. Měl hlad.

„Olly!“ vykřikl a vztahoval ke mně ruce. Objala jsem ho a dala mu pusu na tvářičky. Hned mi sáhl do dlouhých světlých vlasů a zamotal si do nich ulepené prstíčky. Měla jsem to ráda, i když to tahalo. Když jsem se na Alfieho podívala, přestala jsem být smutná. Alfie byl nejroztomilejší dítě, jaké jsem znala. Už uměl i trochu mluvit – *máma* – *táta* – *auto*, ale teď poprvé řekl i moje jméno. *Olly*. H ještě nezvládl.

„No, miláčku, máš hlad? Mamince to dlouho trvá, vid’?“

Mamka se ke mně obrátila a usmála se.

„Vždycky najednou dostane obrovský hlad. Před chvilkou si hrál s nákladákem a bručel u toho na celé kolo. Teď chce jíst. Okamžitě.“

Do kuchyně přiběhla moje malá sestra Rosie. Nesla s sebou obrázkovou knížku. Protože měla v puse dudlík, vzdala mluvení a strčila mi knížku pod nos. *Gruffalo* – to jsme, ona i já, už dávno uměly zpaměti.

„Rosie, promiň, já dneska nemám čas,“ odmítla jsem ji. „Musím k Amber.“

Maminka zakoulela očima.

„Ty musíš každý den k Amber,“ poznamenala. „My už tě pomalu ani nevidíme.“

„Mrzí mě to,“ odpověděla jsem. „Ale dneska je to opravdu důležité. Amber zkazila písemku z matiky.“

Maminka na mě polekaně pohlédla.

„Tu písemku, co jste se na ni tak poctivě učily?“

Přikývla jsem.

„A co máš ty?“

„Jedničku.“

„A Amber?“

„Pětku.“

Mamka zděšeně zvedla ruku před ústa.

„Jak je to možné?“

„To taky nevím. Pravděpodobně zpanikařila.“

Maminka soucitně přikývla. Věděla, co to pro Amber znamená. Vyprávěla jsem jí o hrozbě internátu.

„A co teď?“ zeptala se.

„Teď bude mít problém,“ zamumlala jsem nešťastně. „Možná promluví s jejími rodiči. Když jim slíbím, že se s ní budu každý den učit...“

Maminčin pohled jasně prozrazoval, co si myslí. Věděla stejně dobře jako já: když naše společné učení přineslo dobrou známku jenom mně, její rodiče to nepřesvědčí. Přesto se na mě povzbudivě usmála. Koneckonců věděla, jak moc to pro mě znamená, aby Amber zůstala doma.

„Samozřejmě. Určitě to musíš zkusit.“

„Jde o všechno,“ potvrdila jsem. „Je to otázka života a smrti.“

Maminka přikývla. „Mám tě tam odvézt?“

Byla to od ní milá nabídka. Vždyť má pořád tak málo času.

„Pojedu na kole,“ odmítla jsem. Bylo mi jasné, že než nakrmí Alfieho a oblékne Rosie a oba naloží do auta, potrvá to půl odpoledne. Já musím jednat rychle.

„Tak dobře. Hodně štěstí,“ popřála mi.

Dala jsem pusu jí a sourozencům, oblékla si bundu a utíkala do garáže. Venku začalo drobně pršet. Přesně se to hodilo k mé náladě.

Od našeho činžáku k Amber to nebylo daleko. Když nefoukal protivítr, byla jsem tam za deset minut. Dneska vál vítr proti mně, ale pořádně jsem šlápla do pedálů a zvládla jsem to za osm minut. Měla

jsem pocit, že nesmím ztrácet čas. Počítá se každá minuta, ve které můžu pana a paní Willingtonovy přesvědčovat, aby Amber nevzali z naší školy.

Udýchaná jsem dorazila ke hřebčínu. Vdechla jsem pach koní a rozhlédla se. Klisny stály na západní louce hned za rybníkem. Louka pro hřebce byla na druhé straně hřebčína. Viděla jsem Blankyta a Stříbrňáka, stáli vedle sebe a pásli se. Blankyt mě hned poznal a zaržál. Pohodil hlavou dozadu a cválal ke mně. Polkla jsem. Tenhle valach byl můj vysněný kůň. Pomáhala jsem ho vychovávat, s paní Willingtonovou jsme ho zvykaly na sedlo, na jezdce, kterého nese na hřbetu, a připravovaly ho na trénink. Byl to nádherný, milý a citlivý kůň.

Doběhl k plotu a prostrčil ke mně hlavu. Objala jsem ho. Přitom se mi sevřelo hrdlo. Vždyť jsem přesně věděla, že když Amber odjede na internát, nebudu mít důvod jezdit k Willingtonovým. A to samozřejmě znamená, že už nebudu moci vídat Blankyta ani jiné koně.

Pocítila jsem ruku na rameni.

„Holly?“

Otočila jsem se. Za mnou stál Amberin otec.

„Ahoj, Georgi,“ odpověděla jsem a objala ho.

S kamarádčinými rodiči jsem si dobře rozuměla, dokonce jsem jim tykala. Její otec mi byl obzvlášť sympatický, protože měl rudé vlasy a připomínal mi tak Eda Sheerana. Teď se na mě soucitně díval.

„Je mi to všechno moc líto,“ promluvil. „Tolik jste se na tu písemku matematiky učily. A teď tohle!“

„Co myslíš, jak strašně líto je to mně,“ odpověděla jsem. „Ale my to ještě dokážeme. Amber chybí hlavně základy, na tom vždycky ztroskotá.“

Chtěla jsem hned využít první šanci a šířit důvěru v budoucnost. Hned se do toho pustit, aby všichni věděli, že se nechceme jen tak odevzdat svému osudu. George uhnul pohledem. Teď jsem věděla, že to bude těžké.

„Nebudeme o tom mluvit tady, ano?“

Znělo to vážněji než vážně.

„Ano,“ souhlasila jsem zdrženlivě.

Tvářil se uzavřeně, a to mě zneklidnilo.

„Máš čas? Půjďme k nám?“ zeptal se.

Hned jsem věděla, že mi chtějí vysvětlit situaci ohledně internátu. Cítila jsem, jak ve mně narůstá strach.

„Samozřejmě,“ přikývla jsem.

Následovala jsem George naproti do hlavní budovy, kde bydleli Willingtonovi se svými dětmi. Na rozdíl ode mě měla Amber starší sourozence, bratra, který studoval v Londýně, a sestru, která teď byla semestr na studijním pobytu v USA. Amber byla benjamínek, jediné dítě, které ještě bydlelo doma. Ta role se jí nelíbila. Pořád měla pocit, že na ni rodiče moc dohlížíjí – hlavně v učení.

Vešla jsem do pokoje hned za Georgem.

„Tak a už je tady!“ zvolala Paula, vstala od stolu, přistoupila ke mně a objala na uvítanou. „Zrovna o tobě mluvíme.“

Amber seděla u laptopu. Vzhledla ke mně a viděla jsem zoufalý výraz v jejím uplakaném obličejí. Po otci měla rudé vlasy a světlou pleť. Vždycky byla bledá, ale dneska mi připadalo, že má bledé dokonce i pihy. Jen na mě krátce kývla rukou, ale nevstala, aby mě objala. To jsem u ní vůbec neznala. Pravděpodobně měla strach, že by se pak zase rozplakala.

Ach já ó já, všechno to vypadá dost špatně. Pokusila jsem se zkontrolovat svou paniku.

„Doufám, že jste o mně mluvily jen dobře,“ pokusila jsem se zlepšit náladu. Obrátila jsem se na Paulu. „Bohužel ta písemka z matiky se trochu zvrtila,“ pokračovala jsem lehkým tónem. „Ale to zase zvládneme. Amber zařídíme doučování, každý den za ní přijedu...“

„Holly, to je od tebe moc milé,“ přerušila mě Paula. „Ale znáš situaci. Letošní školní rok byla hranice a ta nyní padla.“

Amber a já jsme si vyměnily krátký pohled. Viděla jsem v jejích očích zděšení a opět se zalily slzami. Po zádech mi přejel mráz a po ramenou stoupal až ke kořínkům vlasů.

„Rozhodli jsme se. Přihlásili jsme Amber do Skryté zátoky,“ pokračovala její maminka.

Teď mi ještě naskočila husí kůže. Skrytá zátoka? Tohle jméno tady ještě nikdy nepadlo. Když, tak se vždycky mluvilo obecně o internátu. Teď už bylo zřejmě všechno mnohem jasnější. Internát má jméno. Skrytá zátoka, to zní jako opuštěné pobřeží kdoví-kde. Určitě to bude typický elitní internát. Jistě žádné rozptýlení, jen vzorní žáci a přísní učitelé. Zaručeně škola, kde člověk nemůže přijít na jiné myšlenky a od rána do večera se učí.

„Prosím, ne,“ zašeptala jsem.

Opět jsem se obrátila k Amber. Sklopila hlavu a viděla jsem, jak jí po tvářích stékají slzy. Nemohla jsem to vydržet. Nechtěla jsem, aby se něco takového Amber dělo. A už vůbec jsem nechtěla, abychom se s nejlepší kamarádkou musely rozloučit.

George a Paula se na mě soucitně dívali. Věděli, že jsem přinejmenším stejně tak smutná jako Amber.

„Tak se aspoň podívej na domovskou stránku školy,“ vyzvala mě Paula. Pravděpodobně doufala, že mě ještě může ovlivnit. Proto mi přistrčila židli vedle Amber a ukázala na obrazovku. Nejprve jsem viděla všechno zamlženě a teprve teď jsem zjistila, že mám v očích slzy. Krátce jsem přes ně přejela rukou a zadívala se na stránku školy. Přestože jsem se rozhodla, že všechno mi bude připadat strašné, najednou mi učarovalo, co jsem viděla. Fotografie zřejmě pořídil dron a ukazovala ohromný komplex staveb. Za dunami zálivu vykukovala velká členitá cihlová zástavba. Skládala se z několika menších částí, starého školního kostelíku a dalších menších staveb porostlých břečťanem. Ale co bylo nejlepší: za nimi byly stáje, jezdecká hala, několik venkovních jízdáren a rozlehlé louky, na kterých se pásli koně. Internát ležel přímo u moře. Pobřeží

lemoval úzký pruh písečné pláže, za ní se tyčily skály. Nízké nebe se zrcadlilo v temně modrém moři.

V první chvíli jsem se nezmohla na slovo.

„Kde to je?“ chtěla jsem vědět.

„V Cornwallu. Ta končina je mys a jmenuje se Lands End.“

Lands End – Konec světa. Ještě jsem toho v životě moc nenaces-tovala, ale v zeměpisu jsem se dobře vyznala. Cornwall byl tam, kde stála levá noha Anglie, hluboko na jihozápadě, kde mys vyplazuje jazyk do moře.

„To vypadá... to opravdu vypadá nádherně,“ vypravila jsem ze sebe nešťastně.

Možná nebylo chytré přiznat to tak přímo. Cítila jsem, jak mě Amber provrtává pohledem. Doufala, že se mi to bude líbit, nebo chtěla, abych přemlouvala rodiče a nutila je nechat ji doma? Nedo-kázala jsem to odhadnout. Jedno mi však bylo nad slunce jasné: její rodiče jsou pevně rozhodnutí svou dceru tam přihlásit. Nezáleželo jim na tom, co na to my dvě řekneme a nepřesvědčilo by je ani naše bědování, prosby a pláč.

„Přece nejsme žádní nelidové,“ promluvil George. „Chceme pro své dítě jen to nejlepší. A v tomhle internátu bude v dobrých rukou. Má tam možnost jezdit na koni a zároveň ani učení nepřijde zkrátka.“

„Žáci jsou tam rozdělení do malých skupin,“ poznamenala Paula. „V jedné třídě je nanejvýš dvanáct žáků a žákyň, v jednom bytě je vždycky jen osm dětí, pracuje tam hodně učitelů a vychovatelů...“

„Kromě toho mají vynikající výuku jezdeckví,“ přerušil ji otec. Klikl na druhou stránku webu a uviděla jsem mladého učitele jez-dectví a skupinu jezdců, která společně projížděla jízdárnou.

„Tady vidíš poháry, které vyhráli,“ pokračoval. A klikl dále. Na celé straně byly poháry, které škola získala. Většina stuh a pohárů byla za skoky a drezúru, ale byly tady i diplomy a vlaječky za plavání, kri-ket, fotbal a hudbu. Ta škola je skutečně neuvěřitelně úspěšná.

Třebaže jsem se rozhodla, že budu internát považovat za hloupý, udělal na mě dobrý dojem.

„Jezdecká akademie Skrytá zátoka začíná už o letních prázdninách,“ vysvětlovala Paula. „Nabízejí přípravné kurzy pro žáky, kteří potřebují pomoc, ale mají i řadu různých sportovních akcí – jako prázdninový tábor.“

Tak nám tedy nezůstanou ani letní prázdniny! Těžce jsem polkla.

„Holly?“ ozvala se Amber plačtivě. „Mám odjet už příští týden. Doprovodíš mě tam?“

Teď jsem musela se slzami bojovat já. Všechno to znělo tak definitivně a jasně. Neměly jsme šanci nic zvrátit.

„Samozřejmě,“ vyhrkla jsem.

Georg mi znovu položil ruku na rameno.

„Holly, ale nemysli si, že potom k nám nemůžeš chodit,“ promluvil vlídně. „Vždyť víme, jak máš ráda koně.“

„Jistě,“ pokračovala Paula. „U nás jsi vždycky vítaná. Jsi pro nás jako dcera.“

„Děkuju, že to říkáte. To je moc milé,“ odpověděla jsem. „Já... samozřejmě přijdu ráda.“

Ale dobře jsem věděla, že už to nikdy nebude takové jako s Amber. Bez Amber bude všechno jinak.

Překlad Ivana Führmann Vízdalová